

Oikein hyvä ihminen

KOHTAAMISIA ELÄMÄN VARRELLA

YRJÖ HÄRKÄNEN

Oikein hyvä ihminen

KOHTAAMISIA ELÄMÄN VARRELLA

YRJÖ HÄRKÄNEN

Kustantaja: Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ry.
Painopaikka: Libri Plureos GmbH,
Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa
ISBN: 978-952-96-0377-0
Julkaisuvuosi: 2025

Taitto/kuvitus: Vesa Raappana

SISÄLLYSLUETTELO

Lukijalle	5
Esipuhe	6
Vaarin kävelykeppi	7
Oikein hyvä ihminen.....	9
Ranteistani kasvaa ruohoa	12
Edesmennyt Roope-käppänä kertoo	14
Muovikassi-Amanda	16
Leijona työmaalla	19
Syväasukellus	21
Kärsimys on pääomaa.....	24
Postilaatikot tien varrella	26
Elämänjunan veturi on Sydän.....	28
Kaikki on tarkoitettua	30
Rankkaa elämää	32
Elämäkuvia	35
He, joille käännämme selkämme	37
Elämän lahjat	38
Puuseppä.....	40
Joulumuistoja.....	44
Onnellisuus.....	46
Toisenlainen matkustaminen.....	48
Vanheneminen	49
Henki ja sielu	51
Isäni luona.....	53
Rakas isäni henki.....	55
Edesmenneiden palveluksessa	57
Elämä, ihminen ja maailmankaikkeus.....	59
Läheisyyttä Rantakivillä.....	62
Sydämen ääni	64
Loppusanat	65
Ihmisen olemuspuolet ja niiden käyttö	66
Aatman, Isän, Itsen tavoittelua	75

LUKIJALLE

Kun avaat tämän kirjan, tee se varovasti. Kukin tarina sisältää tunteita ja ajatusta laajempaankin mietintään. Nuo laajentamismietteet annankin lukijan tehtäväksi. Kyseessä on kokoelma, johon olen valinnut pääosaltaan Ruusu-Risti -lehdissä julkaistuja kolumnejani noin kymmenen vuoden ajalta.

Toivon, että nämä tarinat jatkaisivat elämäänsä kussakin lukijassa omalla tavallaan. Tarina voisi vaihtaa muotoa, ja sen vaatetusta voisi vaihtaa kuhunkin tilanteeseen sopivaksi.

Tervetuloa mukaan ajatusten ja tunteiden viidakkoon. Sitten joskus, kun olet kirjan vaiheittain lukenut, ehkä tuumaat: ... Hmm ... tämähän oli minulle vasta alkua ...

Lämpimät kiitokset Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura ry:lle ja sen puheenjohtajalle Rauno Rinkiselle kirjani kustantamisesta ja Vesa Raappanalle kirjan kuvista ja taitosta.

Kesäkuussa 2025

Yrjö Härkänen

ESIPUHE

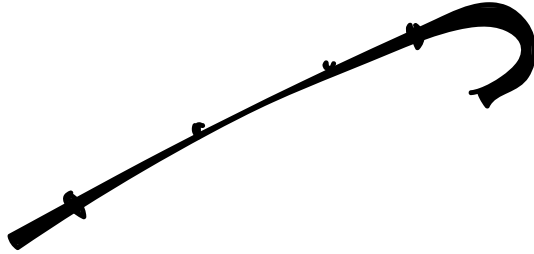
”Elämän horisontti”

Olen ollut joskus rikki. Kukapa meistä ei olisi ollut? Elämän-veneessäni on ollut särö, ja rantahiekkaa pääsi veneeseen. Se kuului elämääni, ennen kuin voitin tuon särön entistä vahvempana. Särö on toiminut työkaluna kaikkeen minun nykyiseen ja tiedän, että myös tulevaan. Ja tuo mennyt on taas perintöä sitä edeltävistä elämänsäikeistä.

Elämänsäikeistä, joiden Henki on ollut sama kuin minun nykyinen Henkeni. Elämänsäikeistä, jotka ovat kuuluneet toisille, minua edeltäville ihmisille, ja mennyt elämä heissä on kuitenkin varustanut tätä nykyistä elämääni. Nykyinen elämäni varustaa puolestaan joidenkin toisten ihmisten elämää tulevassa ajassa. Näissä kaikissa elämissä oleva Henki on se sama.

On elettävä yksi elämä kerrallaan ja sitä eläessä raotettava aina välillä silmälappuja, jotta näkisi horisonttiin, jossa mennyt ja tuleva kohtaavat nykyisyyden.

Vaarin kävelykeppi

Vanhoissa esineissä on henki jokaiselle, joka sen tavoittaa. Minulle yksi tällainen esine on vaarini kävelykeppi.

Jo aamuvarhain, kun heräsimme, oli Vladimir-vaarini jalkeilla suoraryhtisenä, tukka siististi kammattuna, parta ajettuna. Siinä hän istui silmämme ensi kerran avattuamme ojennellen housunprässejään polvilumpioiden yli. Odotteli aamiaista, jonka naisväki valmistaisi keittiössä, omassa valtakunnassaan, jonne miehillä ei ollut mitään asiaa.

Aamiaisen jälkeen lähdimme vaarimme kanssa mitä erilaisimmille retkille luontoon. Kävelimme pitkiä matkoja. Teimme onkiretkiä, sienestimme, seurasimme kevään merkkejä, jäiden sulamista tai syys-talvisin niiden jäätymistä. Eräitä mahtavimpia elämyksiä oli kuunnella vaarini selostuksia luonnonilmiöistä hurjien ukkosmyrskyjen aikana jykevän kuusen tai metsämajan räystään suojassa.

Vaari oli luonteeltaan filosofi. Hän kertoi yksinkertaisia totuuksia ja havaintojaan elämästä jättäen niihin liikkumavaraa nuoren mielen kehittyvälle logiikalle. Kielenä oli venäjä, värikäs ja rikas kieli.

Vaarin lempiaiheita olivat tarkoituksenmukaisuus, luonnollisuus, asioiden yhteneväisyys eri elämän alueilla ja matematiikka. Pelasimme myös paljon tammaa, shakkia ja dominoa. Hänen kanssaan vietetty mittaamattoman runsas aika sisälsi joka sekuntia myöten tasa-arvon tunnetta ja molemminpuolista arvostusta. Vaarin sisäsyntyinen kii-tollisuuden tunne elämää kohtaan kuvastui monissa käännteissä ja ilmeni rakkauden voimana.

Entä se kävelykeppi?

Vladimir-vaarini kävelykeppi on ollut hallussani hänen kuolemansa jälkeen, josta tulee kuluneeksi kohta 50 vuotta. Melkein koko yhteiselo vaarimme seurassa oli hänen kävelykeppinsä sonnustamaa. Kun teimme hänen kanssaan kävelyretkiä ja seurasimme syksyn, talven, kevään ja kesän vuoropuhelua ja niihin sisäänliimattua vaihtuvaa ja toistuvaa tarinaa, jonka vaarimme piirsi eteemme, ja me veljemme kanssa omaksuimme sen. Se kaikki on tässä kävelykeppissä, jota juuri tunnustelen ja hyväilen. Se kaikki kokemus ja elämys, läheisen ihmisen antama elämä, oman vaarini antama elämänriipaus, joka on kantanut aina tähän saakka ja tulee kantamaan elämäni loppuun asti.

Oikein hyvä ihminen

Olen elämäni varrella tavannut useita oikein hyviä ihmisiä. Olen myös saanut ymmärtää, että tuohon ”oikein hyvän ihmisen” ominaisuuteen on kuulunut kullakin oma, mutta tavallaan sama syynsä. Se syy on eräänlainen haava; sielunhaava, joka muistuttaa asianomaista jatkuvasti itsestään, ja juuri tällä haavalla on se olennainen merkitys heidän hyvänä ihmisenä olemiseen ja sellaisena elämiseen. Tosin hyväksi ihmiseksi luokittelu on tietysti henkilökohtainen ja kunkin arvomaailman mukainen.

Miksi juuri tuo haava olisi viitoittamassa meitä olemaan hyvä ihminen? Haava toimii menneen parantajana ja hyvyyden moottorina. Se toimii meille suurena elämäntarkoituksena. Se, mikä meille ennen ei ole onnistunut joko tässä tai edellisissä elämissä, saa nyt lunastuksensa voimallisesti. Nyt entistäkin ehompi sato korjataan karman voimalla, ja muut ihmettelevät, miksi tuo ja tuo on niin hyvä ihminen.

Eikö ole hienoa, tämä kunkin yksittäinen elämänkaari, jossa korjataan ennen tehdyt virheet nykyisessä elämässä ja vielä elämän sallimilla muodoilla? Korjausmuodot ovat yleensä toisenlaisia kuin taannoin tehty elämänrike. Kyse taitaa olla elämän positiivisesta voimasta ja sen luovasta käytöstä. Hyvin moni meistä tekee tätä preppaustyötä ja on siis oikein hyvä ihminen.

Vaarini edusti minulle aikoinaan ’tosimiehen’ esikuvaa. Hänellä oli aikaa muille ihmisille ympärillään vaikka kuinka paljon. Varsinkin tämä asenne ja tekojen sarja korostui hänen lapsenlastensa kohdalla.

Hänen mittaamaton aikansa meille lapsenlapsille kylvi ainakin minulle osan korvaamatonta loppuelämäni pääomaa.

Vaari oli jäänyt varhaisnuoruudessaan oman isänsä hylkäämäksi, mikä puolestaan vaikeutti hänen suhdettaan omaan poikaansa, minun isääni. Näin sukupolvien haavat siirtyivät eteenpäin. Hän kuitenkin pyrki korjaamaan omat virheensä isänä olemalla mahdollisimman hyvä ja läsnäoleva isoisä. Näin hänestä tuli minulle esimerkki hyvästä ihmisestä.

Elämäni varrella minulle on kertynyt kokemusta myös lukuisista muista hyvistä ihmisistä. Eräs heistä oli naapurimme, jonka ehdimme tuntea vain jonkin aikaa noin kolmisenkymmentä vuotta sitten. Muistan hyvin elävästi, kun tuo pyylevätkö pyknikko tulee vakiopusakka päällään hatutta siitä huolimatta, että on talvi ja että hänellä on kalju päälaki. Hän tulee asuntoyhtiömme parkkipaikalta silminnähden askeleitaan tasapainotellen ja aina välillä horjahdellen takavasemmalle. Hänellä on firmansa pakettiauton kuljettajana ja osakkaana vanhin poikansa, josta lieneekin ollut oleellinen apu firman pystyssä pysymiseen.

Sieltä he tulevat kumpikin meidän asuntomme ohi omaan päätyynsä päin. Matkalla naapuri jää pihalla aina juttelemaan muiden asukkaiden, lastenkin kanssa. Hänen juttelunsa on kevyttä, mieltä kohottavaa ja hiukan uutisoivaakin sävyltään. *”Tiedossa taloyhtiön putkiston säätö: varokaa pideen käytössä kuumia aaltoja pyrstöllenne”* ... ja muuta sellaista hän uutisoi meille muille asukkaille pitäytyen pääasiassa mieltä kohottavissa teemoissa.

Hän oli kaikkia asukkaita kokoava taloyhtiön puheenjohtaja ja hyvin avulias ihminen. Voisinpa sanoa, että ”oikein hyvä ihminen” ja positiivisena kummajaisena tässä vähäpuheisessa Suomessa, varsinainen väriläiskä. Naapurimme hallitsi kiinteistönhoidon niksit suvereenisti auttaen naapureita myös autojen huolloissa. Meidänkin asuntomme ja vanha Peugeotimme saivat hellää, asiantuntevaa huolenpitoa. Kaikessa työssään naapuri viritteli kevyttä tarinaa, ja minne se kantoi, kuvaisin tuota kantamaa inhimillisyyden ruusutarhaksi. Hänen kiinnostuksensa ihmisyyteen ja henkilökohtainen, hellä kurkottamisensa itse kunkin sisään oli vailla vertaa.

Saimme tuntea naapurimme vain muutaman kuukauden verran. Hän edesmeni pitkällisen sairauden uuvuttamana jo varhaisessa

"Olen elämäni varrella tavannut useita oikein hyviä ihmisiä. Varmasti lukijatkin ovat. Itse olen myös saanut ymmärtää, että lähes poikkeuksetta tuohon "oikein hyvän ihmisen" ominaisuuteen on kuulunut kullakin oma, mutta tavallaan sama syynsä..."

"On eletävä yksi elämä kerrallaan ja sitä eläessä raotettava aina välillä silmälappuja, jotta näkisi horisonttiin, jossa mennyt ja tuleva kohtaavat nykyisyyden."

Yrjö Härkänen on koonnut tähän kirjaan kirjoitelmiaan vuosien varrelta. Osa niistä on julkaistu Ruusu-Risti -lehdessä, jonka kolumnistina hän on toiminut usean vuoden ajan. Kantavana teemana näissä kirjoitelmissa on ihmisen kohtaaminen.

"Olen usein pohtinut, mikä näissä henkilöissä teki minuun niin suuren vaikutuksen. Se ei ollut heidän elämäntilanteensa ja kohtalonsa. Minuun teki vaikutuksen heidän asenteensa elämään ja sopeutuminen osaansa. Monella heistä oli raskas elämä, mutta heidän minuutensa oli voinut siihen nähden kuitenkin hyvin."

Yrjö Härkänen

